

El primer ministre britànic, Tony Blair, va anunciar la setmana passada que es retiraria.

EL TEMPS

David Cameron, diputat per Witney, líder conservador: “Per què és tan tímid el primer ministre? Per què no ens en dieu ni una engruna, sobre l’home que triareu perquè us substituïska? I com ho sabeu que és el millor per fer aquesta feina? Tenint en compte que el primer ministre va dir que governaria durant la tercera legislatura fins al final, això significa que quan se’n vaja del número 10 de Downing Street, el parlament tancarà [i s’hi convocaran eleccions]?, o bé aquesta és l’última de les seues promeses incomplertes?”

Tony Blair, primer ministre: “Com que l’honorable senyor diputat em de-

mana que diga alguna cosa sobre el meu honorable amic, li diré quins han estat els nostres èxits conjunts durant els deu anys passats: estabilitat econòmica gràcies a la independència del Banc d’Anglaterra, rècord d’inversions en els serveis públics, rebuig de la secció 28 [que il·legalitzava el dret de donar lliure informació sobre l’homosexualitat], prohibició de la publicitat del tabac, millora de la baixa i la paga per maternitat, més ajut als pensionistes, polítiques contra el canvi climàtic; i és clar, el salari mínim. Què tenen en comú totes aquestes mesures? El partit de l’honorable senyor diputat hi va votar en contra!”

Els diàlegs habituals entre Cameron i Blair cada dimecres a la Cambra dels Comuns contenen aquest intercanvi d’expressions des de fa gairebé un any, amb petites variacions. Aquesta transcripció pertany a la sessió del dia 2 d’aquest mes. El portaveu conservador provoca el primer ministre sobre les tensions al si del Partit Laborista a l’entorn de la seua successió, i Blair respon cruelment, tot llançant-li al damunt un decenni que ha capgirat l’agenda política del Regne Unit aparentment sense remei. David Cameron, malgrat la pressió constant del sector thatcherista (del radicalisme dretà de Margaret Thatcher, la *dama de fer-*

Mudança a Downing Street

Quan Tony Blair, tal com acaba d'anunciar, abandone l'oficina de primer ministre de Downing Street, a Londres, deixarà darrere seu l'obra d'un dels polítics més influents i pertorbadors del segle XXI. Un dirigent que té tot just 54 anys.

ro), no gosaria tenir ni pensaments de desmuntar els serveis de salut pública que el laborisme va reconstruir en 2000. O de reduir el sistema d'ajudes financeres instaurat entre 1998 i 1999 per als sense sostre, els desocupats, els afectats amb discapacitats físiques o mentals, els dissortats. Ni tan sols somnia a rebaixar les cinc lliures l'hora de sou mínim. Fou una de les primeres transformacions revolucionàries del Nou Laborisme de Tony Blair en guanyar els comicis amb majoria absoluta. Això era al maig de 1997.

Herències i deutes. L'ex-primer ministre conservador John Major va

concedir fa poques setmanes una entrevista al diari *The Guardian*. Ara fa dos anys i escaig que va traslladar-se a un dels àtics de Saint George's Wharf amb vista al Tàmesi, a quinze minuts de camí del Parlament britànic. Des que va perdre les eleccions contra Tony Blair, John Major parla rarament de política. Amb motiu de l'aniversari, tanmateix, ha volgut dir-hi un parell de coses. Una, que "el laborisme ha perdut la seua ànima, i consegüentment la del país"; la segona, que "ha estat absolutament erroni posar funcionaris del govern a treballar en la maquinària propagandística del gabinet." Les enquestes oficials semblen donar-li la raó. Els darrers cinc anys, la confiança en els alts funcionaris de l'estat ha davallat d'un 12%, un 11% en els ministres, un 15% en els membres del Parlament. La premsa no se n'ha escapat: fins a un 22% més del públic es malfia dels diaris nacionals, els *seriosos*.

Tony Blair ha aconseguit electoralment més suport que algunes de les patums de la història de la Gran Bretanya, com ara Baldwin o Thatcher. Poc ho podia haver intuït Neil Kinnock, quan va engegar a rodar la bola de neu de la *soft left*, 'l'esquerra molla', és a dir, l'abandonament de les polítiques més socialistes del laborisme que, a parer seu, li impediend de convertir-se en l'alternativa viable al Partit Conservador. En 1983, el corrent moderat començava a créixer empès per la impaciència. Encara convençuts que el seu electorat natural era la classe treballadora, encara decidits a oferir-li protecció des de l'estat a qualsevol cost, els laboristes arriben a 1993 amb uns companys de viatge particulars: són els *modernitzadors*, i Tony Blair i Gordon Brown –avui primer ministre i ministre d'Economia– s'han situat al capdavant. El líder del partit és aleshores John Smith, un ortodox gras i bonhomiós que creu que el procés de reforma interna ja ha durat prou, però que no pot evitar d'adoptar entre els seus col·laboradors privats aquesta parella de joves tan prometedors, tan brillants que fan Blair i Gordon. I llavors s'esdevingué l'episodi de l'atac de cor.

Renovar el partit. La mort d'Smith "va desencadenar la renovació de la renovació", diu el professor Ross Mc-

Kibbin de St John's College, a Oxford. McKibbin opina que el Partit Laborista hauria obtingut la majoria absoluta encara que Blair, el fresc i empenedor dirigent del partit, no haguera adoptat els dos eixos principals del projecte de Margaret Thatcher per al Regne Unit: "la defensa de la globalització econòmica i la privatització d'amplis sectors de l'estat."

Ni Smith ni Kinnock no havien previst, tampoc, que Blair abandonaria el partit amb 26 milions d'euros de deute. Un partit que ha recuperat del capitalisme fracassat thatcherià els principis de la justícia social o la descentralització, amb parlaments nacionals a Gal·les i Escòcia. John Reid, secretari d'Afers Interners, declarava aquest 6 de maig que dimitiria amb Tony Blair. Juntament amb Tessa Jowell (Cultura i Esports) i més blairites com John Hutton, crearà un grup de pressió perquè el Nou Laborisme no recule, com sospiten que intentarà de fer Gordon Brown quan ocupe Downing Street. Ja no hi ha prejudicis obreristes que puguin impedir la cessió parcial de serveis de salut a empreses privades, o la creació sota iniciativa privada d'instituts d'educació secundària, les anomenades *city academies* que Blair va recuperar en 2002 dels arxius dels darrers governs conservadors. La imposició de fortes taxes universitàries, la valoració dels moviments migratoris en termes de beneficis econòmics, l'increment ingent del poder dels centres financers de Londres sobre la resta del país: tot això també és el llegat de Tony Blair. L'esforç per a complaure les vastes classes mitjanes. I una forma de crear riquesa que han envejat els francesos; tant, que han votat Sarkozy.

Mentre el secretari d'Educació Alan Johnson i Hillary Benn, secretari de Cooperació Internacional, es preparen a competir pel despatx de vice-primer ministre, Blair cercarà potser una cadira enlairada en alguna organització internacional. Els analistes diuen que la participació en la guerra de l'Iraq li hi barrarà el pas. Però sempre podria venir a St George's Wharf, és clar. Els lectors d'EL TEMPS seran els primers de saber-ho.

*Victorià Jiménez
Londres*